

**Stichting Pensioenfonds
Openbare Apothekers**

**Gedragcode
Januari 2019**

Voorwoord

Stichting Pensioenfonds Openbare Apothekers (SPOA) heeft voor zichzelf en de belanghebbenden de wens en verplichting om zorgvuldig, integer en transparant te werken. De basis hiervoor wordt gegeven in onze afspraken en gedragsregels. Deze afspraken en gedragsregels zijn vastgelegd in dit document, de gedragscode. Deze gedragscode heeft als doel het waarborgen en handhaven van het vertrouwen van belanghebbenden in SPOA, het voorkomen van integriteitsrisico's en daarmee het waarborgen van de goede naam en reputatie van SPOA.

Artikel 20 van het FTK stelt bovendien dat het pensioenfonds moet zorgdragen dat zich geen belangenverstremming van privé belangen voordoet met de belangen van het pensioenfonds. Dit geldt voor alle verbonden personen van het pensioenfonds. Het pensioenfonds hanteert de gedragscode die voor de verbonden personen voorschrijft ter voorkoming van belangenconflicten en ter voorkoming van misbruik of oneigenlijk gebruik van de bij het pensioenfonds aanwezige informatie of middelen.

Hoofdstuk 1. Definities

1.1 Verbonden personen zijn:

- a. leden van het bestuur,
- b. leden van de raad van toezicht/visitatiecommissie en het verantwoordingsorgaan/belanghebbendenorgaan,
- c. externe leden van commissies die zijn ingesteld ter ondersteuning van het bestuur,
- d. medewerkers van het bestuursbureau, waaronder mensen die tijdelijk werken/inhuur,
- e. andere (groepen van) personen die door het bestuur worden aangewezen. Medewerkers van uitbestedingspartners zijn geen verbonden personen, tenzij deze op basis van lid e van dit artikel wel als zodanig door het bestuur zijn aangewezen.

1.2 Insiders zijn:

verbonden personen, die direct of indirect bij transacties van het pensioenfonds in financiële instrumenten zijn betrokken, dan wel anderszins uit hoofde van hun werkzaamheden, beroep of functie over voorwetenschap beschikken of kunnen beschikken. Een insider is ook de verbonden persoon die kan beschikken over andere vertrouwelijke (markt)informatie.

1.3 Gelieerde derden zijn:

- a. echtgenoot, echtgenote of partner van de verbonden persoon,
- b. bloed- en aanverwanten tot de tweede graad van de verbonden persoon,
- c. (andere) personen die tot het huishouden van de verbonden persoon behoren,
- d. lasthebbers en vermogensbeheerders (niet zijnde vrije hand beheerders), voor zover handelend ten behoeve van de verbonden persoon,
- e. rechts- of natuurlijke personen met wie de verbonden persoon een relatie heeft welke van dien aard is dat die een direct of indirect wezenlijk belang heeft bij het resultaat van een transactie in een financieel instrument.

1.4 Een persoonlijke transactie is:

- a. een transactie in een financieel instrument, door of in naam van een insider, waarbij:
  - de insider handelt anders dan in de normale uitoefening van zijn beroep of functie,
  - een transactie wordt verricht voor rekening van de insider, of
  - een transactie wordt verricht voor rekening van gelieerde derden, dan wel
- b. een andersoortige (financiële) transactie, inclusief het anders dan in de uitoefening van zijn beroep of functie verrichten, doen verrichten of bewerkstelligen van enige handeling, ten voordele van de insider of gelieerde derden.

1.5 Onder financieel instrument worden begrepen:

- a. effect,
- b. geldmarktinstrument,
- c. recht van deelneming in een beleggingsinstelling, niet zijnde een effect,
- d. derivatencontract, waaronder begrepen maar daartoe niet beperkt een optie, future, swap, valuta- en rentetermijncontract,
- e. overige financiële instrumenten in de zin van de Wet op het financieel toezicht, en voorts al hetgeen naar de opvattingen in het maatschappelijk verkeer als zodanig wordt beschouwd.

1.6 Een integriteitsrisico is:

gevaar voor de aantasting van de (goede) reputatie, alsmede de bestaande en toekomstige bedreiging van het vermogen of resultaat van het pensioenfonds.

1.7 Een reputatierisico is:

gevaar voor de aantasting van de goede reputatie van het pensioenfonds.

1.8 Voorwetenschap is:

de bekendheid met informatie die concreet is en die rechtstreeks of middellijk betrekking heeft op een uitgevende instelling, waarop de financiële instrumenten betrekking hebben, of omtrent de handel in deze financiële instrumenten, welke informatie niet openbaar is gemaakt en waarvan openbaarmaking significante invloed zou kunnen hebben op de koers van de financiële instrumenten of op de koers van daarvan afgeleide financiële instrumenten.

1.9 Compliance is:

het bewerkstelligen van een integere bedrijfsvoering van het pensioenfonds en een integere cultuur waar het als vanzelfsprekend is dat verbonden personen handelen in overeenstemming met de geldende maatschappelijke normen en de wet- en regelgeving.

Hoofdstuk 2. Inleidende bepalingen

2.1 Het doel van de gedragscode is het waarborgen en handhaven van het vertrouwen in het pensioenfonds door belanghebbenden, door gewenst gedrag te stimuleren en ongewenst gedrag te voorkomen. De gedragscode kent daartoe algemene gedragsregels voor verbonden personen en aanvullende gedragsregels voor insiders.

2.2 De gedragscode bevordert de transparantie rondom gedragsregels en maakt duidelijk aan alle bij het pensioenfonds verbonden personen – ook voor de bescherming van hun eigen belangen – wat wel en wat niet is geoorloofd.

2.3 De gedragscode draagt mede bij aan het integer functioneren van het pensioenfonds ten behoeve van al diegenen die bij het pensioenfonds belang hebben en het waarborgen van de goede naam en reputatie van het pensioenfonds en de pensioensector in het algemeen.

2.4 Het is niet toegestaan de normen van de gedragscode te omzeilen door het betrekken van (gelieerde) derden.

2.5 De organisatie waaraan het pensioenfonds werkzaamheden heeft uitbesteed moet beschikken over een gedragscode, die ten minste gelijkwaardig is aan die van het pensioenfonds

2.6 De hoogste leiding van het pensioenfonds is verantwoordelijk voor het naleven van de verplichtingen die voortvloeien uit enige wettelijke bepaling of de gedragscode.

2.7 Indien volgens deze gedragscode de voorzitter van het bestuur toestemming of goedkeuring nodig heeft, dan wordt toestemming gevraagd aan de compliance officer

Hoofdstuk 3. Normen

3.1 Belangenconflicten

De verbonden persoon draagt er zorg voor iedere situatie die aanleiding geeft of zou kunnen geven tot een belangenconflict, te vermijden. De verbonden persoon is verplicht elk (potentieel) belangenconflict direct te melden aan de compliance officer. Voor de volgende gevallen, waarin sprake kan zijn van (de schijn van) een potentieel belangenconflict, gelden specifieke regels:

- relatiegeschenken;
- uitnodigingen;
- nevenfuncties;
- zakelijke belangen;
- pensioenfondseigendommen; en
- leveranciers en dienstverleners.

3.1.1 Relatiegeschenken

De verbonden persoon dient terughoudend en transparant om te gaan met het aanvaarden van relatiegeschenken om te voorkomen dat (de schijn ontstaat dat) het aanvaarden van een relatiegeschenk van invloed kan zijn op beslissingen van het fonds. Het ontvangen van relatiegeschenken door een verbonden persoon is toegestaan onder de volgende voorwaarden:

- relatiegeschenken van één bedrijf of instelling tot maximale waarde van € 50 per jaar,
- zo spoedig mogelijke melding van alle aangeboden geschenken met een waarde van meer dan € 50 aan de compliance officer, en
- onmiddellijke melding van mogelijke beïnvloeding door (toekomstige) relaties van het pensioenfonds aan de compliance officer

3.1.2 Uitnodigingen

Uitgangspunten voor uitnodigingen zijn:

- ontvangen uitnodigingen worden altijd gemeld in de bestuursvergadering
  - er wordt terughoudend omgegaan met repeterende uitnodigingen.
- a. Reizen, bedrijfsbezoeken en congressen/seminars in het buitenland
Uitnodigingen voor reizen, bedrijfsbezoeken en congressen/seminars in het buitenland mogen worden aanvaard indien:
- er geen sprake is van een potentieel belangenconflict,
  - het zakelijke karakter en het belang voor pensioenfonds wordt aangetoond, en
  - de uitnodiging vooraf is goedgekeurd door het bestuur
- b. Congressen/seminars in Nederland
Uitnodigingen voor kosteloze congressen/seminars in Nederland op het eigen vakgebied van een verbonden persoon mogen worden aanvaard indien:
- er geen sprake is van een potentieel belangenconflict,
  - gemeld wordt in de bestuursvergadering
- c. Entertainment in binnen- en buitenland
Uitnodigingen voor entertainment (bijvoorbeeld sportwedstrijden en concerten) mogen worden aanvaard indien:
- er geen sprake is van een potentieel belangenconflict,
  - gemeld wordt in de bestuursvergadering

3.1.3 Nevenfuncties

Het aanvaarden of continueren van een nevenfunctie van een verbonden persoon is toegestaan, mits deze niet

- de schijn heeft, of kan opwekken, van een belangenconflict,

- onevenredige tijdsbesteding met zich meebrengt ten opzichte van de taak bij het fonds,
- kan leiden tot reputatieschade voor het fonds.

De verbonden persoon doet tevens melding van de nevenfunctie bij de compliance officer.

3.1.4 **Financiële belangen in zakelijke relaties**

Het, al dan niet via een gelieerde derde, houden van een financieel belang in een bedrijf of instelling waarmee het pensioenfonds een zakelijke relatie onderhoudt, of mogelijk zaken gaat doen, is in verband met een (potentieel) belangenconflict niet toegestaan.

3.1.5 **Pensioenfondseigendommen**

De verbonden persoon gaat zorgvuldig om met de bedrijfsmiddelen van het pensioenfonds. Privégebruik van bedrijfsmiddelen is niet toegestaan zonder voorafgaande toestemming van de compliance officer. Voorbeelden zijn intellectueel eigendom, kantoorbenodigdheden, computers en computerprogramma's.

3.1.6 **Leveranciers en dienstverleners**

Het is de verbonden persoon niet toegestaan als privépersoon transacties aan te gaan of privégebruik te maken van diensten van leveranciers en zakelijke dienstverleners, waarmee het pensioenfonds direct of indirect zakelijke contacten onderhoudt, tenzij als dit algemeen gebruikelijk is, de diensten tegen marktconforme voorwaarden worden uitgevoerd en geldelijk privé-voordeel is uitgesloten.

3.2 **Voorwetenschap**

- 3.2.1 De verbonden persoon mag geen gebruik maken van voorwetenschap. De verbonden persoon dient verder uiterste zorgvuldigheid te betrachten bij de behandeling van informatie waarvan hij weet of redelijkerwijs behoort te weten dat deze informatie moet worden aangemerkt als vertrouwelijke (markt)informatie. Het gebruik van voorwetenschap en het verspreiden van andere vertrouwelijke informatie is slechts toegestaan indien een zorgvuldige uitoefening van zijn functie dat vereist.
- 3.2.2 De verbonden persoon die met betrekking tot financiële instrumenten over informatie beschikt als bedoeld in artikel 3.2.1, onthoudt zich van het verrichten van transacties of het aanzetten tot het verrichten van transacties, zowel rechtstreeks als middellijk, in die financiële instrumenten, dan wel van het daarover te adviseren, anders dan van hem bij een zorgvuldige uitoefening van zijn functie mag worden verwacht.
- 3.2.3 Het is de verbonden persoon verboden om binnen vierentwintig uur opdracht te geven tot zowel een aan- als verkooporder voor transacties in een financieel instrument van dezelfde uitgevende instelling, rechtspersoon of vennootschap.
- 3.2.4 Het is de verbonden persoon verboden om transacties in een financieel instrument te (laten) verrichten naar aanleiding van of vooruitlopend op effectenorders van het pensioenfonds.
- 3.2.5 De verbonden persoon, anders dan de insider, die beschikt over informatie als bedoeld in artikel 3.2.1 rapporteert dit aan de compliance officer. De compliance officer deelt onverwijld aan de betrokken verbonden persoon mee of hij als insider wordt aangemerkt, en stelt hem op de hoogte van de gevolgen van de aanwijzing als insider.

3.2.6 Iedere verbonden persoon is desgevraagd gehouden alle informatie aan de compliance officer te verschaffen in het kader van de strikte naleving van de gedragscode.

3.3 **Algemene uitgangspunten persoonlijke transacties (insiderregeling)**

3.3.1 Er mag nooit een verband bestaan tussen de transacties in financiële instrumenten die het pensioenfonds tot stand brengt of doet komen en een persoonlijke transactie van de insider of een gelieerde derde.

3.3.2 De insider dient zich te onthouden van elk handelen of de redelijkerwijs voorzienbare schijn daarvan, met gebruik van voorwetenschap of met anderszins vertrouwelijke informatie. Hij dient voorts iedere vermenging van zakelijke en privébelangen respectievelijk de redelijkerwijs voorzienbare schijn daarvan, te vermijden.

3.3.3 Het is een insider die beschikt over voorwetenschap niet toegestaan:

- deze informatie aan een derde mee te delen, anders dan in de normale uitoefening van zijn functie binnen het pensioenfonds, of
- een derde aan te bevelen of ertoe aan te zetten transacties te verrichten of te bewerkstelligen in die financiële instrumenten, waarop de voorwetenschap betrekking heeft.

Het vorige is van overeenkomstige toepassing op een insider die weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat hij over voorwetenschap beschikt.

3.3.4 Iedere verbonden persoon die als insider wordt aangemerkt wordt daarvan onverwijld door de compliance officer op de hoogte gebracht. De betreffende verbonden persoon wordt tevens geïnformeerd over de gevolgen van de aanwijzing als insider. De insider wordt verder in kennis gesteld van de procedures en maatregelen gericht op het toezicht op de persoonlijke transacties.

Hoofdstuk 4. Toezicht op persoonlijke transacties (insiderregeling)

4.1 De compliance officer houdt gegevens bij van de gemelde of door hem onderkende persoonlijke transacties en vermeldt daarbij in voorkomend geval tevens of de desbetreffende transactie goedgekeurd of verboden is.

4.2 De insider onderschrijft dat de compliance officer bevoegd is een onderzoek in te (doen) stellen naar enige beleggingstransactie verricht door, in opdracht van of ten behoeve van de insider. De insider is verplicht jaarlijks te bevestigen aan de compliance officer, dat hij de uitgangspunten van de insiderregeling onderschrijft en heeft nageleefd.

4.3 De insider is in het kader van een strikte naleving van de gedragscode gehouden desgevraagd alle informatie met betrekking tot een door hem of ten behoeve van hem verrichte persoonlijke transactie aan de compliance officer te verstrekken.

4.4 De insider is verplicht desgevraagd opdracht te geven aan het pensioenfonds, een andere instelling, lasthebber, beleggingsinstelling of andere derde, om de compliance officer alle informatie te verstrekken over enige ten behoeve van hem of in zijn opdracht verrichte persoonlijke transactie.

- 4.5 De compliance officer is bevoegd over de uitkomst van dit onderzoek schriftelijk te rapporteren aan de voorzitter van het bestuur. Alvorens de compliance officer daarover rapporteert, wordt de insider in de gelegenheid gesteld om te reageren op de bevindingen van het onderzoek. De insider wordt door de voorzitter van het bestuur van de definitieve uitkomst van het onderzoek in kennis gesteld.
- 4.6 Van het toezicht op de persoonlijke transacties van de insider zijn vrijgesteld:
- transacties in obligaties uitgegeven door de Staat en andere overheden,
  - transacties in financiële instrumenten waarvan het beheer, op grond van een schriftelijke overeenkomst is overgedragen aan een professionele vermogensbeheerder, op zodanige voorwaarden dat de insider geen invloed kan uitoefenen op de fondsselectie of op afzonderlijke transacties,
  - transacties in indexfondsen of in ter beurze genoteerde rechten van deelneming in (semi)open-ended-beleggingsinstellingen, mits de insider binnen die instelling geen functie vervult.
- Desgewenst overlegt de insider aan de compliance officer de overeenkomst welke ten grondslag ligt aan de overdracht van het beheer van zijn vermogensbestanddelen.

Hoofdstuk 5. Vertrouwelijkheid

De verbonden persoon mag geen informatie over zaken – inclusief individuele pensioengegevens en beleggingen – van het pensioenfonds, waarvan hij weet of redelijkerwijs behoort te weten dat die informatie vertrouwelijk is, aan derden bekend maken of ten eigen voordele of ten behoeve van anderen dan het pensioenfonds gebruiken.

Hoofdstuk 6. Meldingsplicht

- 6.1 Iedere verbonden persoon is verplicht elk (potentieel) tegenstrijdig belang of reputatierisico te melden aan de compliance officer. Pogingen van een (aspirant-)relatie tot beïnvloeding dienen eveneens onmiddellijk te worden gemeld.
- 6.2 De insider is verplicht om onverwijld persoonlijke transacties aan de compliance officer te melden.

Hoofdstuk 7. Compliance officer

- 7.1 Het pensioenfonds wijst een compliance officer aan. De compliance officer vervult een onafhankelijke rol binnen het pensioenfonds. De compliance officer wordt benoemd door het bestuur van het pensioenfonds. De compliance officer rapporteert aan de voorzitter van de bestuur, zowel voor de dagelijkse gang van zaken, als in het geval zich een bijzondere omstandigheid heeft voorgedaan.
- 7.2 Het pensioenfondsbestuur legt de taken van de compliance officer schriftelijk vast. Het bestuur waarborgt dat de compliance officer over voldoende bevoegdheden beschikt voor het uitoefenen van toezicht op de naleving van relevante wettelijke bepalingen en de gedragscode en diens onafhankelijke positie ten opzichte van degenen die zijn onderworpen aan zijn toezicht. De compliance officer houdt toezicht op de deugdelijkheid en effectiviteit van interne regels en procedures. Hij rapporteert ten minste jaarlijks over zijn werkzaamheden en doet aanbevelingen op basis van de resultaten van zijn werkzaamheden.
- 7.3 Het bestuur legt vast welke acties zijn ondernomen naar aanleiding van de bevindingen van de compliance officer.
- 7.4 Indien de compliance officer daartoe aanleiding ziet kan hij verbonden personen verplichten op eerste verzoek alle informatie te (laten) verstrekken omtrent enige door of ten behoeve van hen verrichte persoonlijke transacties. De compliance officer controleert of die transacties aan de toepasselijke regels, voorschriften en aanwijzingen voldoen.
- 7.5 De compliance officer adviseert en informeert, gevraagd én ongevraagd, verbonden personen over de uitleg en toepassing van de gedragscode.
- 7.6 De compliance officer documenteert administreert en archiveert alle informatie die hem door verbonden personen (de meldingen van persoonlijke transacties inbegrepen) of derden is verstrekt. Hij bewaart afschriften van alle overeenkomsten en de jaarlijkse verklaringen die verbonden personen hem moeten verstrekken. Tevens administreert en archiveert de compliance officer alle door hem verrichte controles, onderzoeken en de genomen acties, alsmede overige van belang zijnde informatie, memoranda en correspondentie. De gegevens worden ten minste zeven jaar bewaard.
- 7.7 De compliance officer legt een lijst aan van alle verbonden personen die als insider worden aangemerkt. De compliance officer deelt onverwijld aan de op de lijst opgenomen verbonden personen mee dat zij als insider zijn aangemerkt en hij stelt hen op de hoogte van de gevolgen van de aanwijzing als insider.
- 7.8 De compliance officer en de voorzitter van het bestuur zijn gehouden tot geheimhouding van de informatie verstrekt door verbonden personen of derden. De geheimhouding kan worden doorbroken in het geval de goede uitoefening van zijn functie daartoe noodzaakt.

Hoofdstuk 8. Ondertekening gedragscode en jaarlijkse verklaring

- 8.1 Iedere verbonden persoon moet bij aanvang van zijn functie bij het pensioenfonds de gedragscode ondertekenen, waarmee hij zich verbindt alle voor hem relevante regels uit deze gedragscode na te leven.
- 8.2 Aan het eind van ieder kalenderjaar of bij het niet langer verbonden zijn aan het pensioenfonds, moet iedere verbonden persoon een verklaring ondertekenen over de juiste naleving van de geldende bepalingen in de gedragscode over het afgelopen jaar. Bij het niet langer verbonden zijn aan het pensioenfonds blijven de uit de gedragscode geldende normen van toepassing op de verbonden persoon, voor zover dat uit hun aard voortvloeit.

Hoofdstuk 9. Sancties

Het handelen door de verbonden persoon in strijd met de gedragscode wordt beschouwd als een ernstige inbreuk op het vertrouwen dat het pensioenfonds als werkgever of anderszins in de verbonden persoon moet kunnen stellen. Een dergelijk handelen kan reden zijn tot het opleggen van een sanctie, waaronder – afhankelijk van de ernst van de overtreding en afhankelijk van de aard van de relatie tussen verbonden persoon en pensioenfonds – een waarschuwing, het ongedaan maken van het door de verbonden persoon behaalde voordeel, overplaatsing, schorsing, of andere disciplinaire of arbeidsrechtelijke maatregel, ontslag op staande voet niet uitgezonderd. Een overtreding kan worden gemeld aan de toezichthouder(s) en – indien van toepassing – bij het Dutch Securities Institute. Het voorgaande laat onverlet een vordering tot schadevergoeding en/of aangifte bij de justitiële autoriteiten.

Hoofdstuk 10. Advies en bezwaar

Indien de verbonden persoon twijfelt over de uitleg van de op hem van toepassing zijnde gedragsregels, is hij verplicht het advies van de compliance officer in te winnen. De compliance officer is bevoegd een voor de verbonden persoon bindende uitspraak te doen. Tegen het advies van de compliance officer kan de verbonden persoon bezwaar maken bij de voorzitter van het bestuur of een aangewezen beroepsorgaan. Het maken van bezwaar heeft geen schorsende werking ten aanzien van de uitspraak van de compliance officer.

Hoofdstuk 11. Onvoorziene omstandigheden

- 11.1 Voor kwesties waarin deze gedragscode niet voorziet, beslist het bestuur.
- 11.2 Het bestuur kan de gedragscode te allen tijde wijzigen.
- 11.3 Naast deze gedragscode beschikt het pensioenfonds over de volgende regelingen:
- Klokkenluidersregeling
  - Incidentenregeling
- 11.4 De onderhavige gedragscode vervangt met ingang van 28 januari 2019 alle vorige gedragscodes.

Bestuurders, directeur, leden van het Verantwoordingsorgaan van SPOA en van de
visitatiecommissie van SPOA onderschrijven de gedragscode van het fonds en verklaren
daarnaar te handelen. Geen van alle verbonden personen zijn benoemd tot insiders.

Bestuur SPOA

F. Bakker

J. Boelstra

R. Heijn

C. Huizinga-Arp

M. van de Lustgraaf-Wielens

E. Lie-Kwie - ten Berge

B. Steffens

Directeur van SPOA

R. Siebesma

Getekend te ....., dd .....

Bestuurders, directeur, leden van het Verantwoordingsorgaan van SPOA en van de
visitatiecommissie van SPOA onderschrijven de gedragscode van het fonds en verklaren
daarnaar te handelen. Geen van alle verbonden personen zijn benoemd tot insiders.

Verantwoordingsorgaan SPOA

J. Bezemer-Biermans

C. Heerkens

J. Kortekaas

J. Trooster

Getekend te ....., dd .....

Bestuurders, directeur, leden van het Verantwoordingsorgaan van SPOA en van de
visitatiecommissie van SPOA onderschrijven de gedragscode van het fonds en verklaren
daarnaar te handelen. Geen van alle verbonden personen zijn benoemd tot insiders.

Visitatiecommissie SPOA

M. Driessen

W. Gostelie

P. Huisman-Spuijbroek

Getekend te ....., dd .....